

Wymagania na poszczególne oceny z historii – klasa VI

Nauczyciel: Edyta Sopala

Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra Uczeń:	Ocena celująca Uczeń:
Ocena śródroczna				
<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Indie, Amerykę – podaje przykłady towarów sprowadzanych z Indii (przyprawy, jedwab) – wymienia Krzysztofa Kolumba jako odkrywcę Ameryki – podaje rok odkrycia Ameryki (1492 r.) i określa, w którym wieku doszło do tego wydarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia nowości w technice żeglarskiej, które umożliwiły dalekomorskie wyprawy – poprawnie postępuje się terminami: <i>karawela</i>, <i>kompas</i> – podaje lata pierwszej wyprawy dookoła Ziemi (1519–1522 r.) i określa, w którym wieku doszło do tego wydarzenia – wskazuje Ferdynanda Magellana jako dowódcę wyprawy dookoła świata i przedstawia jej znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny wielkich odkryć geograficznych – wskazuje na mapie trasy najważniejszych wypraw przełomu XV i XVI w. oraz wymienia ich dowódców (Krzysztof Kolumb, Ferdynand Magellan, Vasco da Gama, Bartłomiej Diaz) – poprawnie postępuje się terminem: <i>tubylec</i> – wyjaśnia, dlaczego ludność tubylczą Ameryki nazwano Indianami 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny poszukiwania morskiej drogi do Indii – podaje i zaznacza na osi czasu daty wypraw Bartłomieja Diaza i Vasco da Gamy – poprawnie postępuje się terminem: <i>astrolabium</i> – wyjaśnia, dlaczego Krzysztof Kolumb i Ferdynand Magellan skierowali swoje wyprawy drogą na zachód 	<ul style="list-style-type: none"> – tłumaczy pochodzenie nazwy Ameryka – wskazuje związek między wynalazkami z dziedziny żeglugi a podejmowaniem dalekich wypraw morskich
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia nazwy rdzennych ludów Ameryki (Majowie, Aztekowie i Inkowie) – przy pomocy nauczyciela postępuje się terminami: <i>Stary Świat</i>, <i>Nowy Świat</i> – podaje przykłady towarów, które przewożono między Ameryką a Europą 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie postępuje się terminem: <i>cywilizacje prekolumbijskie</i> – wskazuje na mapie tereny zamieszkałe przez Majów, Azteków i Inków 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie postępuje się terminami: <i>kolonia</i>, <i>niewolnik</i>, <i>plantacja</i> – przedstawia politykę Hiszpanów i Portugalczyków w Nowym Świecie 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia pozytywne i negatywne skutki wielkich odkryć geograficznych – poprawnie postępuje się terminem: <i>konkwistador</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia zmiany w życiu ludzi w wyniku odkryć geograficznych – wymienia na podstawie mapy nazwy współczesnych państw położonych na

	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia dokonania rdzennych ludów Ameryki – przedstawia po jednym pozytywnym i negatywnym skutku wielkich odkryć geograficznych – wskazuje odkrycie Ameryki jako początek epoki nowożytnej 	<ul style="list-style-type: none"> – tłumaczy przyczyny przewagi Europejczyków nad tubylczą ludnością Ameryki – opowiada o sytuacji niewolników na plantacjach w Ameryce – wyjaśnia, w jaki sposób w Ameryce pojawiła się ludność afrykańska 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje działalność konkwistadorów i wymienia najbardziej znanych konkwistadorów (Hernán Cortez, Francisco Pizarro) – wskazuje na mapie tereny skolonizowane przez Hiszpanów i Portugalczyków 	obszarach dawniej zamieszkiwanych przez cywilizacje prekolumbijskie
<ul style="list-style-type: none"> – zaznacza na osi czasu epokę renesansu – wymienia Jana Gutenberga jako wynalazcę druku – wskazuje Leonarda da Vinci jako człowieka renesansu i określa dwie–trzy dziedziny jego zainteresowań 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminem: <i>renesans</i>, – podaje czas trwania epoki renesansu – przedstawia ideał człowieka w epoce odrodzenia i wyjaśnia termin: <i>człowiek renesansu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>antykwizm</i>, <i>humanizm</i> – charakteryzuje epokę renesansu – wyjaśnia nazwę nowej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia wpływ wynalezienia druku na rozprzestrzenianie się idei renesansu – przedstawia poglądy humanistów 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje Erazma z Rotterdamu jako wybitnego humanistę i przedstawia jego poglądy – porównuje pracę kopisty z pracą w średniowiecznej drukarni
<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje Włochy jako kolebkę renesansu, – wymienia Leonarda da Vinci i Michała Anioła jako wybitnych twórców włoskiego odrodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, w czym przejawiała się renesansowa radość życia – poprawnie posługuje się terminem: <i>mecenat</i> – wymienia wybitnych twórców epoki odrodzenia i podaje przykłady ich dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje sztukę renesansową, wskazując główne motywy podejmowane przez twórców, – poprawnie posługuje się terminem: <i>fresk</i>, podaje przykład dzieła wykonanego tą techniką 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>attyka</i>, <i>arkada</i>, <i>kopuła</i> do opisu budowli renesansowych 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminem: <i>perspektywa</i> – podaje przykłady dzieł, w których zastosowano perspektywę
<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wystąpienie Marcina Lutra jako początek reformacji – poprawnie posługuje się terminem: <i>odpust</i> – wymienia wyznania protestanckie 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>reformacja</i>, <i>protestanci</i> – określa początek reformacji (1517 r.) i zaznacza tę datę na osi czasu 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>pastor</i>, <i>celibat</i>, <i>zbór</i> – wskazuje objawy kryzysu w Kościele katolickim jako przyczynę reformacji 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje poglądy Marcina Lutra – opisuje postanowienia pokoju w Augsburgu (1555 r.) i wyjaśnia zasadę <i>czyj kraj, tego religia</i> – przedstawia na mapie podział 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje poglądy głoszone przez Jana Kalwina – wskazuje zmiany wprowadzone w liturgii protestanckiej

	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje sprzedaż odpustów jako jedną z przyczyn reformacji – charakteryzuje wyznania protestanckie i podaje ich założycieli 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje okoliczności powstania anglikanizmu – przedstawia skutki reformacji 	religijny Europy	
<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie postępuje się terminem: <i>sobór</i> – przy pomocy nauczyciela przedstawia przyczyny zwołania soboru w Trydencie – wskazuje zakon jezuitów jako instytucję powołaną do walki z reformacją 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie postępuje się terminami: <i>kontrreformacja, seminarium duchowne</i> – przedstawia zadania seminariów duchownych w dobie kontrreformacji – wyjaśnia cel założenia zakonu jezuitów – wymienia Ignacego Loyolę jako założyciela zakonu jezuitów 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia postanowienia soboru trydenckiego – poprawnie postępuje się terminami: <i>heretyk, inkwizycja, indeks ksiąg zakazanych</i> – wyjaśnia cel utworzenia inkwizycji i indeksu ksiąg zakazanych 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje działalność zakonu jezuitów – przedstawia zasady obowiązujące jezuitów 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny wybuchu wojny trzydziestoletniej – podaje datę podpisania pokoju westfalskiego (1648 r.) i jego najważniejsze postanowienia
<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie postępuje się terminami: <i>szlachta, herb, szabla</i> – przedstawia prawa szlachty odziedziczone po rycerskich przodkach – wymienia zajęcia szlachty – wskazuje na ilustracji postać szlachcica 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie postępuje się terminami: <i>demokracja szlachecka, przywilej, magnateria, szlachta średnia, szlachta zagrodowa, gołota</i> – wymienia izby sejmu walnego – przedstawia różnicowanie stanu szlacheckiego – wyjaśnia funkcjonowanie zasady <i>liberum veto</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia prawa i obowiązki szlachty, – poprawnie postępuje się terminem: <i>pospolite ruszenie</i> – wskazuje wpływ przywilejów szlacheckich na pozycję tego stanu – podaje i zaznacza na osi czasu datę uchwalenia konstytucji <i>Nihil novi</i> (1505 r.) 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie postępuje się terminami: <i>sejm walny, sejmiki ziemskie</i> – przedstawia decyzje podejmowane na sejmie walnym – charakteryzuje rolę sejmików ziemskich i zakres ich uprawnień – przedstawia skład izb sejmu walnego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, w jaki sposób doszło do ukształtowania się demokracji szlacheckiej – porównuje parlamentaryzm Rzeczypospolitej XVI–XVII w. z parlamentaryzmem współczesnej Polski – wyjaśnia, kto sprawował władzę w Rzeczypospolitej
<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie postępuje się terminami: <i>folwark, dwór</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie postępuje się terminami: <i>splaw wiślany, szkuta, spichlerz, pańszczyzna</i> – przedstawia gospodarczą działalność szlachty 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia najważniejsze zabudowania folwarku i wskazuje ich funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie odzyskania przez Polskę Pomorza 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia wpływ ustaw antychłopskich i antymieszczańskich na

<p>– na podstawie ilustracji z podręcznika wymienia elementy wchodzące w skład folwarku szlacheckiego</p> <p>– opisuje zajęcia chłopów i mieszczan</p>	<p>– wskazuje na mapie Pomorze Gdańskie i najważniejsze porty położone nad Wisłą</p> <p>– wymienia towary wywożone z Polski i sprowadzane do kraju</p>	<p>– wyjaśnia przyczyny i sposoby powiększania się majątków szlacheckich</p> <p>– tłumaczy, dlaczego szlachta uchwaliła ustawy antychłopskie i antymieszczańskie</p>	<p>Gdańskiego dla rozwoju gospodarki</p> <p>– wymienia najważniejsze ustawy wymierzone przeciw chłopom i mieszczanom</p> <p>– wyjaśnia następstwa ożywienia gospodarczego</p>	<p>położenie tych grup społecznych i rozwój polskiej gospodarki</p>
<p>– wymienia ostatnich władców z dynastii Jagiellonów: Zygmunta I Starego i Zygmunta Augusta</p> <p>– wskazuje na obrazie Jana Matejki <i>Hołd pruski</i> postaci Zygmunta Starego i Albrechta Hohenzollerna</p>	<p>– wskazuje na mapie Prusy Książęce, Prusy Królewskie, Inflanty</p> <p>– opisuje zależność Prus Książęcych od Polski</p> <p>– wyjaśnia przyczyny najazdu Iwana Groźnego na Inflanty</p>	<p>– przedstawia przyczyny wojny Polski z zakonem krzyżackim (1519–1521 r.)</p> <p>– wymienia państwa walczące o Inflanty i wskazuje sporne terytorium na mapie</p> <p>– wyjaśnia skutki rywalizacji Polski, Szwecji, Moskwy i Danii o Inflanty</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>hołd lenny</i></p> <p>– przedstawia postanowienia hołdu pruskiego (1525 r.) i jego skutki</p>	<p>– opisuje korzyści i zagrożenia wynikające z postanowień hołdu pruskiego</p> <p>– charakteryzuje politykę wschodnią ostatnich Jagiellonów i jej następstwa</p>
<p>– wymienia Mikołaja Kopernika jako twórcę teorii heliocentrycznej</p> <p>– wskazuje Wawel jako przykład budowni renesansowej w Polsce</p> <p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>włoszczyzna</i> i wskazuje jego pochodzenie</p>	<p>– wymienia Mikołaja Reja i Jana Kochanowskiego jako twórców literatury renesansowej w Polsce</p> <p>– wyjaśnia przyczyny twórczości literackiej w języku polskim</p> <p>– charakteryzuje odkrycie Mikołaja Kopernika i pokazuje różnice między teorią polskiego astronoma a dotychczas obowiązującą koncepcją budowy wszechświata</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>arras, krużganki, mecenat</i></p> <p>– charakteryzuje krótko twórczość Mikołaja Reja i Jana Kochanowskiego</p> <p>– opisuje Wawel jako przykład architektury renesansu w Polsce</p> <p>– uzasadnia tezę, że Mikołaj Kopernik był człowiekiem renesansu</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>teoria geocentryczna, teoria heliocentryczna</i></p> <p>– wyjaśnia przyczyny rozwoju kultury renesansowej w Polsce</p> <p>– przedstawia zasługi ostatnich Jagiellonów dla rozwoju renesansu</p> <p>– przedstawia poglądy Andrzeja Frycza Modrzewskiego jako pisarza politycznego doby renesansu</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego XVI stulecie nazwano złotym wiekiem w historii Polski</p> <p>– opisuje wybraną budowlę renesansową w swoim regionie</p>

<p>– wskazuje na mapie Lublin i Rzeczpospolitą Obojga Narodów</p> <p>– podaje i zaznacza na osi czasu datę podpisania unii lubelskiej (1569 r.), określa wiek, w którym doszło do tego wydarzenia</p>	<p>– poprawnie postępuje się terminami: <i>unia personalna</i>, <i>unia realna</i></p> <p>– wyjaśnia nazwę Rzeczpospolita Obojga Narodów</p> <p>– wskazuje na mapie Królestwo Polskie i Wielkie Księstwo Litewskie</p>	<p>– przedstawia postanowienia unii lubelskiej</p> <p>– charakteryzuje strukturę narodową i wyznaniową I Rzeczypospolitej</p> <p>– analizuje wygląd herbu I Rzeczypospolitej i porównuje go z herbem Królestwa Polskiego</p>	<p>– opisuje skutki utworzenia Rzeczypospolitej Obojga Narodów</p> <p>– wyjaśnia korzyści płynące z wielokulturowości</p> <p>– wskazuje na mapie Wołyń, Podole i Ukrainę</p>	<p>– wymienia korzyści i zagrożenia wynikające z utworzenia Rzeczypospolitej Obojga Narodów</p>
<p>– wskazuje wielowyznaniowość I Rzeczypospolitej</p> <p>– poprawnie postępuje się terminem: <i>tolerancja</i></p> <p>– zauważa potrzebę poszanowania odmienności religijnej i kulturowej</p>	<p>– wymienia wyznania zamieszkujące Rzeczpospolitą Obojga Narodów</p> <p>– wskazuje cel podpisania konfederacji warszawskiej</p> <p>– wyjaśnia, co oznacza, że Polska była nazywana „państwem bez stosów”</p>	<p>– przedstawia postanowienia konfederacji warszawskiej</p> <p>– poprawnie postępuje się terminem: <i>innowierca</i></p> <p>– wskazuje na mapie Raków i Pińczów jako ważne ośrodki reformacji w Polsce</p> <p>– omawia wkład innych wyznań w rozwój szkolnictwa I Rzeczypospolitej</p>	<p>– poprawnie postępuje się terminami: <i>katolicyzm</i>, <i>judaizm</i>, <i>luteranizm</i>, <i>prawosławie</i></p> <p>– charakteryzuje strukturę wyznaniową I Rzeczypospolitej</p> <p>– wyjaśnia, kim byli arianie i przedstawia zasady ich religii</p> <p>– tłumaczy przyczyny niechęci szlachty polskiej wobec arian</p>	<p>– nazywa i wskazuje na mapie ziemie zamieszkałe przez przedstawicieli poszczególnych wyznań</p> <p>– wyjaśnia związek między narodowością a wyznawaną religią wśród mieszkańców I Rzeczypospolitej</p>
<p>– poprawnie postępuje się terminem: <i>elekcja</i></p> <p>– krótko opisuje, dlaczego polskich władców zaczęto wybierać drogą wolnej elekcji</p> <p>– wskazuje Henryka Walezego jako pierwszego króla elekcyjnego</p>	<p>– poprawnie postępuje się terminami: <i>wolna elekcja</i>, <i>bezkrólewie</i></p> <p>– podaje i zaznacza na osi czasu datę pierwszej wolnej elekcji</p> <p>– opisuje przebieg pierwszego bezkrólewia i wyjaśnia, kim był interrex</p>	<p>– przedstawia zasady wyboru monarchy</p> <p>– na podstawie obrazu Canaletta opisuje miejsce i przebieg wolnej elekcji</p> <p>– wyjaśnia skutki wolnych elekcji</p>	<p>– wymienia warunki, które musieli spełnić królowie elekcyjni</p> <p>– poprawnie postępuje się terminami: <i>Artykuły henrykowskie</i>, <i>pacta conventa</i></p>	<p>– wyjaśnia wpływ <i>Artykułów henrykowskich</i> i <i>pacta conventa</i> na pozycję monarchy w Rzeczypospolitej</p>

<p>– wskazuje na mapie Inflanty i Carstwo Rosyjskie</p> <p>– wymienia Stefana Batorego jako kolejnego po Henryku Walezym władcę Polski</p> <p>– poprawnie postępuje się terminem: <i>hetman</i></p>	<p>– opisuje, w jakim celu została utworzona piechota wybraniecka</p> <p>– przedstawia, jak zakończyły się wojny o Inflanty prowadzone przez Stefana Batorego</p> <p>– podaje i zaznacza na osi czasu datę bitwy pod Kluszyńcem (1610 r.), określa wiek, w którym doszło do tego wydarzenia</p>	<p>– przedstawia przyczyny najazdu Iwana Groźnego na Inflanty</p> <p>– poprawnie postępuje się terminami: <i>piechota wybraniecka, dymitriada, Kreml, bojar</i></p> <p>– opisuje następstwa dymitriady</p>	<p>– opisuje przyczyny poparcia Dymitra Samozwańca przez magnatów i duchowieństwo</p> <p>– wskazuje przyczyny obalenia Dymitra Samozwańca</p> <p>– wyjaśnia cel polskiej interwencji w Rosji</p> <p>– podaje datę podpisania pokoju w Polanowie (1634 r.)</p>	<p>– ocenia politykę Zygmunta III wobec Rosji</p> <p>– przedstawia postanowienia pokoju w Polanowie</p>
<p>– wymienia elementy uzbrojenia husarza i pokazuje je na ilustracji</p> <p>– wskazuje na mapie Szwecję, Inflanty i Wisłę</p> <p>– wymienia stolice Polski (Gniezno, Kraków, Warszawa)</p>	<p>– wskazuje na mapie Kircholm i Pomorze Gdańskie</p> <p>– podaje datę bitwy pod Kircholmem (1605 r.) i nazwisko dowódcy polskich wojsk (Jan Karol Chodkiewicz)</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego przeniesiono stolicę z Krakowa do Warszawy</p>	<p>– charakteryzuje przyczyny wojen polsko-szwedzkich w XVII w.</p> <p>– opowiada przebieg wojny o Inflanty</p> <p>– wskazuje na mapie Oliwę</p> <p>– podaje datę bitwy pod Oliwą (1627 r.) i wyjaśnia znaczenie tego starcia</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego Zygmunt III Waza utracił tron Szwecji</p> <p>– przedstawia przyczyny zablokowania ujścia Wisły przez Szwedów</p> <p>– tłumaczy, dlaczego Polska często nie wykorzystywała swoich sukcesów militarnych</p>	<p>– przedstawia postanowienia i podaje daty podpisania rozejmu w Starym Targu (1629 r.) i Sztumskiej Wsi (1635 r.)</p>
<p>– wskazuje Bohdana Chmielnickiego jako przywódcę powstania Kozaków na Ukrainie</p> <p>– wymienia elementy uzbrojenia Kozaków i pokazuje je na ilustracji</p> <p>– rozpoznaje na ilustracji Kozaka wśród przedstawicieli innych grup społecznych</p>	<p>– wyjaśnia, kim byli Kozacy</p> <p>– poprawnie postępuje się terminem: <i>Zaporoże</i></p> <p>– wskazuje na mapie Ukrainę, Zaporozie i Dzikie Pola</p> <p>– podaje i zaznacza na osi czasu datę wybuchu powstania kozackiego (1648 r.)</p>	<p>– wyjaśnia, kim byli Kozacy rejestrowi</p> <p>– przedstawia zajęcia i sytuację Kozaków</p> <p>– wskazuje na mapie najważniejsze bitwy powstania (Żółte Wody, Korsuń, Beresteczko)</p> <p>– uzasadnia tezę, że powstanie Chmielnickiego było wojną domową</p>	<p>– przedstawia przyczyny wybuchu powstania na Ukrainie</p> <p>– omawia główne etapy powstania</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego powstanie Chmielnickiego przerodziło się w wojnę polsko-rosyjską</p> <p>– wskazuje na mapie Perejasław</p> <p>– podaje i zaznacza na osi czasu datę ugody w Perejasławiu (1654 r.)</p>	<p>– przedstawia skutki powstania Chmielnickiego</p> <p>– wskazuje rozejm w Andruszowie jako moment zakończenia powstania i wojny polsko-rosyjskiej (1667 r.)</p> <p>– ocenia politykę szlachty wobec Kozaków</p>
<p>– poprawnie postępuje się terminem: <i>potop szwedzki</i></p>	<p>– charakteryzuje postaci Stefana Czarnieckiego i Augustyna Kordeckiego</p>	<p>– poprawnie postępuje się terminem: <i>wojna podjazdowa</i></p>	<p>– wymienia przyczyny wojen polsko-szwedzkich</p> <p>– wyjaśnia przyczyny początkowych niepowodzeń</p>	<p>– przedstawia skutki potopu szwedzkiego</p> <p>– wskazuje zagrożenie płynące dla Rzeczypospolitej</p>

<p>– wskazuje Stefana Czarnieckiego jako bohatera walk ze Szwedami</p> <p>– wymienia obronę Jasnej Góry jako przełomowy moment potopu szwedzkiego</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego najazd Szwedów nazwano potopem</p>	<p>– uzasadnia znaczenie bohaterskiej obrony Częstochowy dla prowadzenia dalszej walki z najeźdźcą</p> <p>– podaje i zaznacza na osi czasu daty potopu szwedzkiego (1655–1660 r.) oraz pokoju w Oliwie (1660 r.)</p>	<p>– wyjaśnia przyczyny prowadzenia wojny podjazdowej przez Polskę</p> <p>– wskazuje na mapie Lwów i Prusy Książęce</p>	<p>Rzeczypospolitej w czasie potopu szwedzkiego</p> <p>– wymienia postanowienia pokoju w Oliwie</p>	<p>z powodu utraty lenna pruskiego</p>
<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>sułtan, husarz, janczar</i></p> <p>– podaje przyczyny wyprawy Jana III Sobieskiego pod Wiedeń</p> <p>– wskazuje na mapie Wiedeń</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>islam, wezyr</i></p> <p>– wymienia skutki wojen z Turcją</p> <p>– wskazuje na mapie Podole, Chocim i Kamieniec Podolski</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>haracz, ekspansja</i></p> <p>– podaje i zaznacza na osi czasu daty najazdu tureckiego i oblężenia Kamieńca Podolskiego (1672 r.)</p> <p>– wymienia przyczyny początkowych niepowodzeń wojsk polskich w walce z Turkami w II poł. XVII w.</p>	<p>– omawia przyczyny wojen polsko-tureckich w XVII w.</p> <p>– przedstawia walkę Rzeczypospolitej o Mołdawię</p> <p>– wymienia hetmanów Stanisława Żółkiewskiego i Jana Karola Chodkiewicza oraz bitwy z Turcją, w których dowodzili (Cecora 1620 r., obrona Chocimia 1621 r.)</p>	<p>– opisuje postanowienia traktatu w Buczaczu</p> <p>– przedstawia następstwa wojen polsko-tureckich w XVII w.</p>
<p>– charakteryzuje XVII stulecie jako czas wielu konfliktów wojennych prowadzonych przez Rzeczpospolitą</p> <p>– wskazuje na mapie państwa, z którymi Rzeczpospolita</p>	<p>– wymienia skutki wojen toczonych przez Rzeczpospolitą w XVII w., w tym m.in. wyniszczenie kraju i straty terytorialne</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>liberum veto</i></p> <p>– wskazuje na mapie tereny utracone przez Rzeczpospolitą (Inflanty, Podole, Prusy Książęce, część Ukrainy)</p>	<p>– charakteryzuje funkcjonowanie aparatu władzy na przełomie XVII i XVIII w., zwracając uwagę na słabość władzy królewskiej, zrywanie sejmów i wzrost znaczenia magnaterii</p> <p>– wskazuje objawy kryzysu państwa</p>	<p>– przedstawia przyczyny rokoszu Lubomirskiego</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego w Rzeczypospolitej coraz większą rolę zaczęli odgrywać magnaci</p> <p>– wskazuje postać Władysława Sicińskiego, który w 1652 r. doprowadził</p>

<p>prowała wojny w XVII w.</p>		<p>– wymienia przyczyny uzależnienia Polski od obcych państw</p>	<p>– podaje przyczyny i objawy kryzysu gospodarczego</p>	<p>do pierwszego w historii zerwania sejmu</p>
<p>– opowiada o sposobach spędzania czasu wolnego przez szlachtę na przełomie XVII i XVIII w. – wskazuje pozytywne i negatywne cechy szlachty polskiej tego okresu – wymienia najwybitniejsze dzieła sztuki barokowej w Polsce i Europie (np. Wersal, pałac w Wilanowie)</p>	<p>– poprawnie postępuje się terminem: <i>barok</i> – zaznacza na osi czasu epokę baroku – wymienia dwie–trzy cechy charakterystyczne architektury barokowej – z ilustracji przedstawiających zabytki wybiera te, które zostały zbudowane w stylu barokowym – wyjaśnia, czym były kalwarie</p>	<p>– charakteryzuje malarstwo i rzeźbę epoki baroku – charakteryzuje ideologię sarmatyzmu – wyjaśnia pochodzenie terminu <i>sarmatyzm</i> – wyjaśnia znaczenie określenia „złota wolność szlachecka” – opisuje strój sarmacki na podstawie ilustracji</p>	<p>– poprawnie postępuje się terminami: <i>putto, ornament</i> – wyjaśnia genezę epoki baroku – wskazuje wpływ rosnącej pobożności na architekturę i sztukę epoki – wskazuje następstwa bezkrytycznego stosunku szlachty do ustroju państwa</p>	<p>– wyjaśnia, na czym polega związek kultury barokowej z ruchem kontrreformacyjnym – charakteryzuje barok jako epokę kontrastów</p>
<h2>Ocena roczna</h2>				
<p>– krótko opisuje zakres władzy króla w monarchii absolutnej – przywołuje postać Ludwika XIV jako władcy absolutnego – wskazuje na mapie Francję</p>	<p>– poprawnie postępuje się terminem: <i>monarchia absolutna</i> – wymienia uprawnienia monarchy absolutnego – wyjaśnia, dlaczego Ludwika XIV określano mianem Króla Słońce – wskazuje czas panowania Ludwika XIV (XVII w.) – opisuje życie w Wersalu w czasach Ludwika XIV</p>	<p>– poprawnie postępuje się terminami: <i>manufaktura, cło, import, eksport</i> – wyjaśnia, dlaczego Francja była europejską potęgą</p>	<p>– poprawnie postępuje się terminem: <i>hugenoci</i> – opisuje, jak zakończyły się wojny religijne we Francji (przywołuje Edykt nantejski) – omawia politykę gospodarczą ministra Colberta</p>	<p>– przedstawia działania kardynała Richelieu zmierzające do wzmocnienia pozycji monarchy</p>

		– przedstawia, w jaki sposób doszło do wzmocnienia władzy królewskiej we Francji	– opowiada o twórczości Moliera	– wskazuje pozytywne i negatywne strony panowania Ludwika XIV
– wskazuje na mapie Anglię i Londyn – przy pomocy nauczyciela posługuje się terminem: <i>parlament</i> – wskazuje organy władzy w monarchii parlamentarnej	– poprawnie posługuje się terminem: <i>monarchia parlamentarna</i> – wskazuje Anglię jako kraj o ustroju monarchii parlamentarnej – wymienia i krótko charakteryzuje postaci Karola I Stuarta, Olivera Cromwella i Wilhelma Orańskiego – przedstawia zakres władzy dyktatora	– wyjaśnia przyczyny konfliktu Karola I z parlamentem – przedstawia Deklarację praw narodu angielskiego – charakteryzuje ustrój monarchii parlamentarnej	– poprawnie posługuje się terminami: <i>purytanie, nowa szlachta, rojaliści</i> – przedstawia postać Olivera Cromwella i jego dokonania – wskazuje 1689 r. jako czas ukształtowania się monarchii parlamentarnej w Anglii	– wymienia główne etapy kształtowania się monarchii parlamentarnej w Anglii – porównuje ustrój monarchii parlamentarnej i monarchii absolutnej
– poprawnie posługuje się terminem: <i>oświecenie</i> – zaznacza na osi czasu epokę oświecenia – podaje przykład dokonania naukowego lub technicznego epoki oświecenia (np. termometr lekarski, maszyna parowa)	– poprawnie posługuje się terminem: <i>klasycyzm</i> – wymienia przykłady budowli klasycystycznych w Polsce i Europie – charakteryzuje styl klasycystyczny – z ilustracji przedstawiających zabytki wybiera te, które zostały zbudowane w stylu klasycystycznym – wymienia najważniejsze dokonania naukowe i techniczne epoki oświecenia	– charakteryzuje ideologię oświecenia – przedstawia postać Monteskiusza i wyjaśnia, na czym polegała opracowana przez niego koncepcja trójpodziału władzy	– przedstawia postaci Woltera i Jana Jakuba Rousseau – poprawnie posługuje się terminem: <i>ateizm</i> – omawia koncepcję umowy społecznej zaproponowaną przez Jana Jakuba Rousseau – wyjaśnia przyczyny krytyki absolutyzmu i Kościoła przez filozofów doby oświecenia	– wskazuje wpływ dokonań naukowych i technicznych na zmiany w życiu ludzi – przedstawia zasługi Denisa Diderota dla powstania <i>Wielkiej encyklopedii francuskiej</i>

<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Rosję, Austrię i Prusy w XVIII w. – wymienia Marię Teresę, Józefa II, Piotra I i Fryderyka Wielkiego jako władców Austrii, Rosji i Prus – wskazuje Rosję, Austrię i Prusy jako potęgi europejskie XVIII stulecia 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie postępuje się terminami: <i>absolutyzm, absolutyzm oświecony</i> – podaje przykłady reform w monarchiach absolutyzmu oświeconego – wskazuje wpływ ideologii oświecenia na reformy w krajach absolutyzmu oświeconego – wskazuje na mapie Petersburg jako nową stolicę Rosji 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia reformy przeprowadzone w Rosji, Austrii i Prusach – wyjaśnia, dlaczego monarchowie absolutyzmu oświeconego nazywali siebie „sługami ludu” – wyjaśnia związki między pojawieniem się nowych potęg w Europie Środkowej a sytuacją w Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje reformy przeprowadzone w Rosji, Austrii i Prusach – wyjaśnia wpływ reform na wzrost znaczenia tych państw – opisuje skutki uzyskania przez Rosję dostępu do Bałtyku 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje monarchię absolutną z monarchią absolutyzmu oświeconego – podaje daty powstania Królestwa Pruskiego (1701 r.) i Cesarstwa Rosyjskiego (1721 r.)
<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Stany Zjednoczone – określa czas powstania Stanów Zjednoczonych – wymienia Tadeusza Kościuszkę i Kazimierza Pułaskiego jako polskich bohaterów walki o niepodległość USA – przywołuje postać Jerzego Waszyngtona jako pierwszego prezydenta USA 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie postępuje się terminami: <i>kolonia, konstytucja</i> – podaje i zaznacza na osi czasu datę uchwalenia konstytucji USA – pierwszej takiej ustawy na świecie (1787 r.) – wyjaśnia, dlaczego Amerykanie mówią w języku angielskim – porównuje pierwszą flagę USA z flagą współczesną, wskazując zauważone podobieństwa i różnice 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny wybuchu wojny między kolonistami a rządem brytyjskim – opisuje wydarzenie zwane bostońskim picciem herbaty – poprawnie postępuje się terminem: <i>bojkot</i> – podaje i zaznacza na osi czasu datę powstania Stanów Zjednoczonych (4 lipca 1776 r.) – charakteryzuje znaczenie Deklaracji niepodległości – przedstawia udział Polaków w walce o niepodległość USA 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia najważniejsze etapy walki o niepodległość USA – wskazuje na mapie Boston, Filadelfię i Yorktown – omawia zasługi Jerzego Waszyngtona dla powstania USA – opisuje idee oświeceniowe zapisane w konstytucji USA – wymienia miejsca związane z udziałem Polaków w wojnie o niepodległość USA 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie postępuje się terminami: <i>Kongres, Izba Reprezentantów</i> – charakteryzuje ustrój polityczny USA
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia Augusta II Mocnego i Augusta III Sasa jako monarchów sprawujących władzę w Polsce na początku XVIII w. 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie postępuje się terminami: <i>unia personalna, anarchia</i> – wskazuje na mapie Saksonię – wymienia przyczyny anarchii w Polsce – przedstawia Stanisława Konarskiego jako reformatora Rzeczypospolitej i krótko opisuje propozycje jego reform 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie postępuje się terminami: <i>konfederacja, liberum veto, wolna elekcja, przywileje, złota wolność szlachecka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia genezę i postanowienia sejmu niemego – podaje i zaznacza na osi czasu datę obrad sejmu niemego (1717 r.) 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje okres rządów Augusta II Mocnego – wskazuje reformy niezbędne dla wzmocnienia Rzeczypospolitej

<p>– opisuje konsekwencje wyboru dwóch władców jednocześnie</p>		<p>– wyjaśnia sens powiedzeń: <i>Od Sasa do Lasa</i> i <i>Za króla Sasa jedz, pij i popuszczaj pasa</i></p> <p>– przedstawia postać Stanisława Leszczyńskiego</p> <p>– charakteryzuje projekty reform w I poł. XVIII w.</p>	<p>– wyjaśnia przyczynę ingerencji Rosji w sprawy Polski</p> <p>– opisuje pozytywne i negatywne skutki rządów Augusta III</p>	
<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>rozbiory Polski</i></p> <p>– podaje i zaznacza na osi czasu datę pierwszego rozbioru Polski (1772 r.)</p> <p>– wymienia państwa, które dokonały pierwszego rozbioru Polski i wskazuje je na mapie</p> <p>– przywołuje postać Stanisława Augusta Poniatowskiego jako ostatniego króla Polski</p>	<p>– charakteryzuje postać Stanisława Augusta Poniatowskiego</p> <p>– wskazuje na mapie ziemie utracone przez Polskę podczas pierwszego rozbioru</p> <p>– przedstawia przyczyny pierwszego rozbioru Polski</p> <p>– ocenia postawę Tadeusza Rejtana</p> <p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>ambasador</i>, <i>emigracja</i></p>	<p>– opisuje okoliczności wyboru Stanisława Augusta na króla Polski</p> <p>– wymienia reformy Stanisława Augusta w celu naprawy oświaty i gospodarki w II poł. XVIII w.</p> <p>– wskazuje następstwa konfederacji barskiej</p> <p>– porównuje postawy rodaków wobec rozbioru państwa na podstawie analizy obrazu Jana Matejki <i>Rejtan – Upadek Polski</i></p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>prawa kardynalne</i></p> <p>– podaje datę zawiązania konfederacji barskiej (1768 r.)</p> <p>– przedstawia cel walki konfederatów barskich</p> <p>– opowiada o przebiegu i decyzjach sejmu rozbiorowego</p>	<p>– przedstawia przyczyny zawiązania konfederacji barskiej</p>
<p>– wskazuje Stanisława Augusta jako oświeceniowego mecenasa sztuki</p> <p>– podaje przykład zasług ostatniego króla dla rozwoju kultury polskiej</p> <p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>szkoła parafialna</i></p> <p>– podaje przykłady przedmiotów nauczanych w szkołach parafialnych</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>obiady czwartkowe</i></p> <p>– przedstawia przyczyny powołania Komisji Edukacji Narodowej</p> <p>– wskazuje cel wychowania i edukacji młodzieży w XVIII w.</p>	<p>– charakteryzuje architekturę i sztukę klasycystyczną</p> <p>– podaje przykłady budowli klasycystycznych</p> <p>– charakteryzuje twórczość Ignacego Krasickiego</p>	<p>– wymienia pisarzy politycznych II poł. XVIII w. (Hugo Kołłątaj, Stanisław Staszic) oraz ich propozycje reform</p> <p>– przedstawia zasługi Stanisława Augusta dla rozwoju kultury i sztuki oświecenia</p>	<p>– charakteryzuje twórczość Juliana Ursyna Niemcewicza i Wojciecha Bogusławskiego</p> <p>– podaje przykłady budowli klasycystycznych w swoim regionie</p>

		– omawia zmiany wprowadzone w polskim szkolnictwie przez KEN	– wymienia malarzy tworzących w Polsce (Canaletto, Marcello Bacciarelli) – wyjaśnia, dlaczego obrazy Canaletta są ważnym źródłem wiedzy historycznej	
– poprawnie posługuje się terminem: <i>konstytucja</i> – podaje i zaznacza na osi czasu datę uchwalenia Konstytucji 3 maja (1791 r.) – wymienia państwa, które dokonały drugiego rozbioru Polski – na obrazie Jana Matejki <i>Konstytucja 3 maja 1791 roku</i> wskazuje współtwórców konstytucji: Stanisława Augusta Poniatowskiego i Stanisława Małachowskiego	– podaje i zaznacza na osi czasu daty obrad Sejmu Wielkiego (1788–1792 r.) i drugiego rozbioru (1793 r.) – wymienia najważniejsze reformy Sejmu Czteroletniego – wymienia najważniejsze postanowienia Konstytucji 3 maja (zniesienie <i>liberum veto</i> i wolnej elekcji) – wskazuje na mapie ziemie utracone przez Polskę podczas drugiego rozbioru	– charakteryzuje postać Stanisława Małachowskiego – opisuje sytuację w Polsce po pierwszym rozbiorze – podaje cel obrad Sejmu Wielkiego – przedstawia okoliczności zawązania konfederacji targowickiej i podaje jej datę (1792 r.) – wskazuje na mapie Targowicę, Dubienkę i Zieleńce	– opisuje najważniejsze reformy Sejmu Czteroletniego – charakteryzuje ustrój polityczny wprowadzony przez Konstytucję 3 maja – przedstawia genezę ustanowienia Orderu Virtuti Militari – opisuje przebieg wojny polsko-rosyjskiej (1792 r.), – przedstawia postanowienia sejmku w Grodnie	– charakteryzuje zmiany wprowadzone przez Konstytucję 3 maja i wskazuje ich skutki
– poprawnie posługuje się terminami: <i>naczelnik, kosynierzy, zaborcy</i> – wskazuje Tadeusza Kościuszkę jako naczelnika powstania	– charakteryzuje postać Tadeusza Kościuszki	– charakteryzuje postać Wojciecha Bartosa	– poprawnie posługuje się terminem: <i>uniwersał</i> – przedstawia zapisy Uniwersału połanieckiego	– wymienia najważniejsze przyczyny upadku Rzeczypospolitej w XVIII w.

<p>– wymienia państwa, które dokonały trzeciego rozbioru Polski</p>	<p>– poprawnie postępuje się terminem: <i>insurekcja</i> – podaje i zaznacza na osi czasu daty insurekcji kościuszkowskiej (1794 r.) oraz trzeciego rozbioru Polski (1795 r.) – wymienia przyczyny wybuchu i upadku powstania kościuszkowskiego – wskazuje na mapie Kraków i tereny utracone przez Polskę podczas trzeciego rozbioru</p>	<p>– opowiada o bitwie pod Racławicami i przedstawia jej znaczenie – wskazuje na mapie Racławice i Połaniec – wyjaśnia, dlaczego Kościuszko zdecydował się wydać Uniwersał połaniecki – wskazuje następstwa upadku powstania kościuszkowskiego</p>	<p>– opisuje przebieg powstania kościuszkowskiego i podaje jego najważniejsze wydarzenia w kolejności chronologicznej – wskazuje na mapie Maciejowice i przedstawia znaczenie tej bitwy dla losów powstania</p>	
<p>– wskazuje na mapie Francję i Paryż – poprawnie postępuje się terminami: <i>konstytucja, rewolucja, Bastylia</i> – podaje wydarzenie, które rozpoczęło rewolucję francuską – wyjaśnia, dlaczego Francuzi obchodzą swoje święto narodowe 14 lipca</p>	<p>– poprawnie postępuje się terminami: <i>burżuazja, Stany Generalne</i> – wymienia i charakteryzuje stany społeczne we Francji – podaje i zaznacza na osi czasu datę wybuchu rewolucji burżuazyjnej we Francji (14 lipca 1789 r.) – charakteryzuje postać Ludwika XVI</p>	<p>– przedstawia przyczyny wybuchu rewolucji burżuazyjnej – opisuje położenie stanów społecznych we Francji – wyjaśnia zadania Konstytuanty – przedstawia najważniejsze zapisy Deklaracji praw człowieka i obywatela</p>	<p>– przedstawia sytuację we Francji przez wybuchem rewolucji – opisuje decyzje Konstytuanty podjęte po wybuchu rewolucji i wskazuje ich przyczyny – podaje datę uchwalenia konstytucji francuskiej (1791 r.) – charakteryzuje ustrój Francji po wprowadzeniu konstytucji</p>	<p>– przedstawia okoliczności i cel powstania Zgromadzenia Narodowego – wyjaśnia ponadczasowe znaczenie Deklaracji praw człowieka i obywatela</p>
<p>– poprawnie postępuje się terminami: <i>gilotyna, terror</i> – przedstawia okoliczności stracenia Ludwika XVI</p>	<p>– przedstawia przyczyny obalenia władzy Ludwika XVI – poprawnie postępuje się terminem: <i>republika</i> – charakteryzuje postać Maksymiliana Robespierre’a – wskazuje na mapie państwa, z którymi walczyła rewolucyjna Francja</p>	<p>– poprawnie postępuje się terminami: <i>jakobini, dyktoriał</i> – opisuje rządy jakobinów</p>	<p>– poprawnie postępuje się terminem: <i>radikalizm</i> – przedstawia skutki rządów jakobinów – wyjaśnia przyczyny upadku rządów jakobinów</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego jakobini przejęli rządy we Francji – ocenia terror jako narzędzie walki politycznej</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia, w jaki sposób jakobinów odsunięto od władzy – charakteryzuje rządy dyktatoratu 		
<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje krótko postać Napoleona Bonaparte jako cesarza Francuzów i wybitnego dowódcę – określa I poł. XIX w. jako epokę napoleońską – przedstawia na infografice uzbrojenie żołnierzy epoki napoleońskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie państwa, z którymi toczyła wojny napoleońska Francja – podaje datę decydującej bitwy pod Austerlitz i wskazuje tę miejscowość na mapie – poprawnie posługuje się terminem: <i>zamach stanu</i> – przedstawia okoliczności przejścia władzy przez Napoleona – wskazuje na mapie tereny zależne od Francji 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia położenie Francji w Europie podczas rządów dyktatoratu – poprawnie posługuje się terminem: <i>blokada kontynentalna</i> – charakteryzuje Kodeks Napoleona i podaje datę jego uchwalenia (1804 r.) – wymienia reformy wprowadzone przez Napoleona 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny niezadowolenia społecznego podczas rządów dyktatoratu – przedstawia etapy kariery Napoleona – podaje datę koronacji cesarskiej Napoleona (1804 r.) – wyjaśnia, dlaczego Napoleon koronował się na cesarza Francuzów – podaje datę pokoju w Tylży (1807 r.) i przedstawia jego postanowienia 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje okoliczności powstania i charakter Związku Reńskiego
<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminem: <i>Wielka Armia</i> – wskazuje na mapie Rosję i Moskwę – opisuje, jak zakończyła się wyprawa Napoleona na Rosję 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny wyprawy Napoleona na Rosję – opisuje, w jakich warunkach atmosferycznych wycofywała się Wielka Armia – wyjaśnia, dlaczego bitwa pod Lipskiem została nazwana „bitwą narodów” 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>taktyka spalonej ziemi, wojna podjazdowa, abdykacja</i> – opisuje skutki wyprawy Napoleona na Rosję – przedstawia skutki klęski Napoleona pod Lipskiem 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia przebieg kampanii rosyjskiej Napoleona – podaje datę bitwy pod Borodino (1812 r.) – wskazuje na mapie Borodino – omawia, jak przebiegał odwrót Wielkiej Armii 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny klęski Napoleona

<ul style="list-style-type: none"> – wymienia państwa zaborcze – wyjaśnia, kim byli Jan Henryk Dąbrowski i Józef Wybicki – podaje nazwę hymnu Polski i wskazuje jego związek z Legionami Polskimi we Włoszech 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie postępuje się terminami: <i>legiony, emigracja</i> – podaje i zaznacza na osi czasu datę utworzenia Legionów Polskich we Włoszech (1797 r.) – przedstawia cel utworzenia Legionów Polskich i opisuje walki z ich udziałem 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego Polacy wiązali nadzieję na niepodległość z Napoleonem – opisuje udział legionistów w wojnach napoleońskich – przedstawia powody wysłania legionistów na San Domingo 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje położenie ludności polskiej po utracie niepodległości – charakteryzuje zasady obowiązujące w Legionach Polskich – wyjaśnia, dlaczego Legiony były szkołą patriotyzmu i demokracji 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje, w jaki sposób i skąd rekrutowano żołnierzy do polskich oddziałów wojskowych
<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Księstwo Warszawskie – podaje przyczyny likwidacji Księstwa Warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia okoliczności utworzenia Księstwa Warszawskiego, – wskazuje na mapie Tylżę – podaje i zaznacza na osi czasu daty utworzenia i likwidacji Księstwa Warszawskiego (1807 r., 1815 r.) 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje postać księcia Józefa Poniatowskiego – przedstawia okoliczności powiększenia terytorium Księstwa Warszawskiego – wskazuje na mapie Raszyn – wyjaśnia znaczenie mitu napoleońskiego dla podtrzymania pamięci o Legionach 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zapisy konstytucji Księstwa Warszawskiego – wskazuje związek między zapisami konstytucji Księstwa Warszawskiego a ideami rewolucji francuskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia bitwy stoczone przez napoleońską Francję z udziałem Polaków – podaje datę bitwy pod Raszynem (1809 r.)